

Ülkemiz Geri Dönüşüm Sektörü Fiilen Bitirilmiştir!

Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER) Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Gülsün: “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yeni yayınlanan atık ithalat genelgesi ülkemiz geri dönüşüm sektörünün fiilen bitirilmesi anlamına gelmektedir. Genelgede yer alan %1 yabancı madde limiti kaldırılmalı ve kamu kurumlarımız asli görevleri olan denetleme faaliyetlerini yaygınlaştırarak sektörü regüle etme yolunu seçmelidir” dedi.

Küresel plastik sektöründe önemli bir paradigma yaşandığını ve geri dönüşüm ekonomisinin plastik sektörü içindeki payının hızla arttığının altını çizen Gülsün: “2050 yılına gelindiğinde küresel plastik üretiminin %60'ının geri dönüşüm kaynaklı olacağı öngörülüyor. Bugüne kadar ülkemiz bu büyük değişimin bir parçası olmak yolunda önemli adımlar attı. Verilen teşviklerin de katkılarıyla sanayicimiz plastik geri dönüşüm alanında önemli bir işleme kapasitesi oluşturdu. Tabi bu işletmelerin girdilerinin önemli bir kısmı ithalat yoluyla karşılanmak zorunda kalıyor zira ülkemizde toplama ve ayrıştırma altyapısı yeterli olmadığı gibi kaynağında ayrıştırma sistemi de kurulmamış durumda. Bu süreçte bazı kişilerin yasalara uymayarak bakaya atıklarını bertarafa göndermek yerine yol kenarlarına döktüğünü de üzülerek izledik. Bu gibi üzücü durumların önüne geçmek adına denetimlerin sıklaştırılması gerektiğini defaatle dile getirdik. Ne yazık ki kamu otoritelerimiz her defasında yasaklamalarla bu sorunun üzerine gitmeyi tercih etti. Buradan tekrar söylüyoruz bu sorunların önüne yasaklamalarla geçemezsiniz. Devlet temel fonksiyonlarından olan denetim faaliyetlerini etkin şekilde yürütmediği sürece bu tablodan kurtulamayız. Yol kenarına dökülen atıklar ithalat kaynaklı değil yurtiçi kaynaklı olduğunda bunu bir çevre felaketi olarak değerlendirmeyecek miyiz? Dediğimiz gibi ithalatı yasaklamak gibi popülist ve toptancı yaklaşımlar bu sorunu ortadan kaldırmaya yetmeyecektir. Pekiyi bu yasakların etkisi ne olacaktır? Yasaklar neticesinde işini düzgün yapan ülkemiz için katma değer yaratan, ihracat yapan geri dönüşüm tesislerimiz ya kapanacak ya yurtdışına taşınacak, süreç bilhassa niteliksiz işgücü için önemli bir yutak vazifesi gören ve gelecek potansiyeli çok büyük olan bir sektörü daha kaybetmemiz ile sonuçlanacaktır” dedi.

Mühendislik plastiği hurdalarında da aynı hataya düşüldü!

Daha önce mühendislik plastiği hurdalarının da ithalatının yasaklanması gibi bir hataya düşüldüğünü belirten Gülsün: “Tüm dünyada otomotiv, beyaz eşya, elektrik-elektronik gibi yüksek katma değerli alanlarda kullanılması sebebiyle ithalatına sıcak bakılan mühendislik plastiği hurdalarının ithalatı da yasaklanmıştı. Poliamid, polikarbonat gibi ürünlerin hurdaları ülkemizde yeterince çıkmıyor. Bu ürünlerin hurdalarının ithalatının yasaklanmasının etkisini ise ne yazık ki ilgili kamu kurumları tam olarak anlayamamış durumda. Örneğin otomotiv sektörü çevre politikaları çerçevesinde arabaların plastik parçalarında belirli oranlarda geri dönüştürülmüş hammadde kullanılmasını zorunlu tutuyor. Ülkemizin mühendislik plastiği hurdası ithalatını durdurması demek orta vadede otomotiv sektörünün tedarik zincirinden de koparılması anlamına geliyor. O sebeple ülkemiz plastik sanayi üzerinde yıkıcı etkileri olabilecek bu düzenlemeler bir an önce gözden geçirilmeli ve mühendislik plastiği hurdalarının ithalatı da tekrar serbest bırakılmalı” dedi.

Bu yaklaşımla sıfır atık hedefleri hayal olur!

Sözlerine devam eden Selçuk Gülsün: “Ülkemiz daha önce petrokimya endüstrisinde de benzer şekilde hızlı bir gelişim göstermiş sonrasında ise yatırımları durdurarak net ithalatçı konumuna gerilemişti. Eğer bu yasaktan geri adım atılmaz ve bir yaklaşım değişimi gerçekleşmezse geri dönüşüm endüstrisinde de benzer bir kadere razı olacağız. Diğer bir yandan ise geri dönüşüm endüstrisinin tasfiyesi anlamına gelen bu adım sonrasında sıfır atık hedeflerinin nasıl gerçekleştirileceğidir. Zira geri dönüşüm tesisleri kapanırsa ülkemizde toplanan plastik atığı geri dönüştürecek bir sanayimiz kalmayacak ve yurtiçinde çıkardığımız atıklarda katı atık depolamaya yönlendirilecektir. Kapsamlı bir analiz yapılmadan ve gelecek perspektifi ortaya konulmadan hayata geçirilen düzenlemelerin mutlak suretle tekrar gözden geçirilmesi gerekiyor” dedi.

Düzenleme geri çekilmeli, denetim arttırılmalı!

Kamuoyunda artan çevresel kaygıları paylaştıklarını belirten Gülsün: “Şüphesiz ki ülkemizin doğasını korumak en önemli önceliklerimizden lakin bunun yolu etkin denetimden geçiyor. Daha önce ilgili kamu kurumları ile paylaşmış olduğumuz elektrik, su ve işgücü gibi üretim girdilerinin takibi, lisans öncesi altyapı yeterlilik analizi, bakaya atıkların gönderildiği bertaraf tesisinin bilgilerinin kontrolü ve yüksek miktarda ithalatlarda yerinde tespit gibi denetim tedbirlerinin hayata geçirilmesi durumunda yasalarımızda suç kabul edilen fiilleri işleyenlerin tespiti çok daha kolay gerçekleştirilecek ve çevre sorunları ortadan kaldırılacaktır” dedi.